

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 11

Αθήνα, 26 - 4 - 2010
Αριθ. Πρωτ. Δ17α/01/77/ΦΝ 437

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΠΡΟΓΡ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤ/ΣΜΟΥ &
ΚΩΔ/ΣΗΣ (Δ17)

Τμήμα : α'
Ταχ. Δ/ση : Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδικας : 101 78 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 64 29 185
FAX : 210 64 64 392

- ΠΡΟΣ: 1. Όλες τις Κεντρικές Υπηρεσίες και τα Ανεξάρτητα Τμήματα της ΓΓΔΕ και της ΓΓΣΔΕ
2. Όλα τα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ που εποπτεύονται από τη ΓΓΔΕ
3. Όλες τις ΕΥΔΕ της ΓΓΔΕ και της ΓΓΣΔΕ - Έδρες τους

ΘΕΜΑ: Ανάθεση αρμοδιοτήτων σχετικών με την έγκριση τροποποιήσεων των συμβάσεων Έργων, Εισηγητικές εκθέσεις για την τροποποίηση συμβάσεων και διαχείριση των Έργων, των οποίων η ολοκλήρωση προϋποθέτει Συμπληρωματικές Συμβάσεις και Ανακεφαλαιωτικούς Πίνακες.

Σάς πληροφορούμε ότι δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 463) η αρ. Δ17α/05/62/Φ.2.2.1/31-3-2010 υπουργική απόφαση «Τροποποίηση της αρ. Δ17γ/08/45/Φ.2.2.1/13-3-2007 απόφασης «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής στις συμβάσεις δημοσίων έργων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (ΦΕΚ Β' 447)».

Με την απόφαση αυτή η αρμοδιότητα έγκρισης των τροποποιήσεων των συμβατικών όρων των συμβάσεων Έργων, οποιεσδήποτε και αν είναι αυτές (συμπληρωματικές συμβάσεις, ανακεφαλαιωτικοί πίνακες, κανονισμός νέων τιμών, παρατάσεις κ.λπ.) ανατίθεται στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων. Με αυτή την αφορμή, για την έγκριση συμπληρωματικών συμβάσεων, ανακεφαλαιωτικών πινάκων εργασιών και κανονισμού νέων Τιμών, καλούνται τα όργανα, που εισηγούνται αρμοδίως, να μεριμνήσουν ώστε οι αντίστοιχες Εισηγητικές Εκθέσεις (αιτιολογικές εκθέσεις της Δ/σας Υπηρεσίας κ.λπ.) να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες και διασαφηνίσεις, που αναφέρονται

παρακάτω και κρίνονται απαραίτητες για την αξιολόγηση των προτάσεων στα πλαίσια του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

Επειδή από την εμπειρία έχουν παρατηρηθεί αποκλίσεις από τα προβλεπόμενα στις αρχικές συμβάσεις και σε πλείστες περιπτώσεις οι αιτιολογήσεις οριακά φαίνεται να ανταποκρίνονται στο περί Δημοσίων Έργων θεσμικό πλαίσιο, θεωρείται σκόπιμη η επισήμανση των σχετικών διατάξεων με την παρούσα εγκύκλιο, με στόχο την ανασκόπηση και επανέλεγχο κάτω από αυτό το πρίσμα όλων των συμβάσεων ακόμα και εκείνων, για τις οποίες δεν έχει προκύψει ακόμα η ανάγκη σύνταξης ΑΠΕ ή και Σ.Σ.Ε. και η διαχείρισή τους, σύμφωνα με τις υποδείξεις που ακολουθούν.

1. Εγκρίσεις Συμπληρωματικών Συμβάσεων και Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων Εργασιών

Σε όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες προτείνεται η τροποποίηση του ανατεθέντος με την αρχική σύμβαση Έργου, είτε με την ανάθεση συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 57 του Ν. 3669/08, είτε με έγκριση Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα, χωρίς συμπληρωματική σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, τα όργανα που εισηγούνται αρμοδίως, καλούνται να μεριμνήσουν, ώστε η αιτιολόγηση της επίκλησης της μίας ή της άλλης διάταξης να είναι απόλυτα σαφής, σύμφωνα με τις επισημάνσεις που ακολουθούν και να περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, που να τη θεμελιώνουν.

Συγκεκριμένα:

- Αιτιολόγηση της πρότασης

i) Στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 57 του Ν. 3669/08 (απρόβλεπτες περιστάσεις).

Οφείλουμε να επισημάνουμε ότι απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται, αποκλειστικά και μόνον αυτές που οφείλονται σε γεγονότα ή καταστάσεις που δεν προϋπήρχαν της ανάθεσης του αρχικού έργου ή αυτές που δεν κατέστη δυνατό να επισημανθούν και ενταχθούν στο τεχνικό αντικείμενο του αρχικού έργου, αν και τηρήθηκαν οι ισχύουσες διατάξεις για την εκπόνηση των μελετών και διεξαγωγή των αναγκαίων ερευνών, και καταβλήθηκε η ενδεδειγμένη επιμέλεια και προσοχή.

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ως «συμπληρωματικές εργασίες», εκείνες που αφορούν σε επέκταση του τεχνικού αντικειμένου του αρχικού έργου ή στη βελτίωση της ποιότητάς του (π.χ. με ανώτερα ποιοτικώς υλικά και μεθόδους μη προδιαγραφόμενες στα οικεία συμβατικά τεύχη) ή / και (πολύ περισσότερο) την ανάθεση εντελώς νέου, έστω και παράπλευρου Έργου.

Επίσης δεν μπορούν να θεωρηθούν «απρόβλεπτες περιστάσεις» φυσικά φαινόμενα (έντονα καιρικά φαινόμενα, σεισμοί, πλημμύρες...) εφ' όσον αυτά δεν ξεπερνούν τα μεγέθη σχεδιασμού ή τα συνήθους επικρατούντα ή αναμενόμενα στην περιοχή.

Με βάση τα ανωτέρω η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να πάρει υπόψη, καθ' οιονδήποτε τρόπο την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί πριν την ανάθεση και να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ή να μην προβεί στην ανάθεση.

Σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να τεκμηριωθεί ευθύνη της αναθέτουσας αρχής και των στελεχών της. Εν μέρει ευθύνη μπορεί να αποδοθεί και στον ανάδοχο, ο οποίος κατά κανόνα, υποβάλλοντας την προσφορά του, δηλώνει ότι έχει λάβει υπ' όψη «..... τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου».

Η αιτιολόγηση της πρότασης θα πρέπει να συνοδεύεται από υπόμνημα (ή να περιλαμβάνει ενσωματωμένες τις πληροφορίες αυτές) στο οποίο θα αναγράφεται:

- ο μελετητής,
- η περίοδος παραλαβής της μελέτης,
- η υπηρεσία που επέβλεψε και παρέλαβε τη μελέτη, καθώς και τα
- στελέχη που είχαν οριστεί επιβλέποντες και προϊστάντο της υπηρεσίας,
- το όργανο που ενέκρινε τα τεύχη δημοπράτησης και η αντίστοιχη απόφαση, καθώς και η αντίστοιχη απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος και ανάθεσης του Έργου,
- το στέλεχος που επιβλέπει το Έργο.

ii) Στην περίπτωση της παρ. 3 του άρθρου 57 του Ν. 3669/08 (απορρόφηση κονδυλίου απροβλέπτων με Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα).

Επισημαίνουμε ότι, με βάση την παράγραφο αυτή, δεν νοείται υπέρβαση του συμβατικού ποσού (πλην αναθεώρησης και Φ.Π.Α.), αλλά μόνον ανακατανομή δαπανών ή / και απορρόφηση του κονδυλίου για απρόβλεπτα.

Επισημαίνεται ότι η χρήση των απροβλέπτων δαπανών, σύμφωνα με την περίπτωση αυτή συνιστά παρέκκλιση από τον αρχικό σχεδιασμό και, ενδεχομένως, αστοχία σχετικά με αυτόν. Ως εκ τούτου είναι επιβεβλημένη η σαφής επισήμανση των αιτιών, που προκάλεσαν την ανάγκη χρησιμοποίησης των απροβλέπτων.

Ιδιαίτερα στην περίπτωση, που οι ανωτέρω παρεκκλίσεις συνιστούν διόρθωση σφαλμάτων ή συμπλήρωση ελλείψεων της μελέτης θα πρέπει να τηρηθεί οπωσδήποτε, πριν την έγκριση του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, η διαδικασία των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 45 του Ν. 3669/08, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 3316/05 ή των αντιστοίχων άρθρων του Ν. 716/77.

- Σε κάθε περίπτωση, οι εισηγητικές εκθέσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από υπόμνημα, στο οποίο θα αναγράφεται ο μελετητής, η περίοδος παραλαβής της μελέτης, η υπηρεσία που επέβλεψε και παρέλαβε τη μελέτη, καθώς και τα στελέχη που είχαν οριστεί επιβλέποντες και προϊστάντο της υπηρεσίας, το όργανο που ενέκρινε τα τεύχη δημοπράτησης και η αντίστοιχη απόφαση, καθώς και η αντίστοιχη απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος και ανάθεσης του Έργου και το στέλεχος που επιβλέπει το Έργο.

Επίσης να αναγράφεται στην εισηγητική έκθεση οπωσδήποτε εάν υπάρχουν πρόσθετες εργασίες, που περιλαμβάνονται στον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα, για τις οποίες έχει προηγηθεί εντολή εκτέλεσης, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν. 3669/08. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως θα πρέπει να αναφέρεται οπωσδήποτε:

- α. Το στέλεχος που έχει δώσει τη σχετική εντολή.
- β. Τους λόγους επείγοντος που επικαλέστηκε.
- γ. Την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής εντολής και
- δ. Την ημερομηνία και τον αρ. πρωτοκόλλου (και αντίγραφο) του εγγράφου με το οποίο ενημέρωσε τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου.

2. Ανασκόπηση ισχυουσών συμβάσεων Έργων και επιβεβαίωση εφικτότητας υλοποίησης στα πλαίσια του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου

- Προς αποφυγή παρεκκλίσεων από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στο μέλλον, καλούμε όλες τις Διευθύνουσες Υπηρεσίες, που διαχειρίζονται εν ενεργεία συμβάσεις Έργων, να προβούν άμεσα (και με τη συνδρομή του αναδόχου αν είναι εφικτό), σε επανέλεγχο των συμβατικών στοιχείων του Έργου (Μελέτη, Προμετρήσεις, Συμβατικοί Όροι, Προϋπολογισμός, πραγματικές συνθήκες, όροι χρηματοδότησης και κίνδυνοι απώλειας πόρων.... κ.λπ.) και να πιστοποιήσουν την εφικτότητα ολοκλήρωσης του Έργου με αυστηρή τήρηση του θεσμικού πλαισίου.

- Για τον υπολογισμό της δυνατότητας ολοκλήρωσης του Έργου στα πλαίσια της παρ. 3 του άρθρου 57 του Ν. 3669/08 (απρόβλεπτα), επισημαίνεται ότι νέες τιμές κανονίζονται σύμφωνα με την παρ. 6 του ως άνω άρθρου.

- Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι αυτό δεν είναι εφικτό για οποιονδήποτε λόγο (ανεπάρκεια ποσοτήτων, σφάλματα μελέτης, απαιτήσεις τροποποίησης σχεδιασμού από τρίτους, επέλευση περιστάσεων που παρεμποδίζουν την ολοκλήρωση, ακόμα και αν αυτές δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα), το γεγονός αυτό θα πρέπει να επισημανθεί άμεσα. Θα πρέπει να γίνεται σαφής αιτιολόγηση της αδυναμίας αυτής και επισήμανση τυχόν ευθυνών. Στην περίπτωση αυτή, ανάλογα και με την εξέλιξη των εργασιών της σύμβασης, οι Διευθύνουσες Υπηρεσίες πρέπει να ενημερώσουν τις Προϊσταμένες Αρχές, οι οποίες σε συνεννόηση με τη Γενική Γραμματεία, να προσδιορίσουν το φυσικό αντικείμενο, που είναι δυνατόν να υλοποιηθεί στα πλαίσια της προϋπολογισμένης δαπάνης (ή στα όρια αυτής, πέρα από τα οποία υπάρχει κίνδυνος διεκδίκησης από τον ανάδοχο αποζημίωσης) και που με αυτή:

- είτε ολοκληρώνεται ένα λειτουργικά αυτοτελές τμήμα του έργου,
- είτε ολοκληρώνεται μία δέσμη αυτοπροστατευόμενων και επιμετρήσιμων εργασιών,

και να περιοριστεί άμεσα το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης. Το υπόλοιπο των εργασιών, μετά από την αναγκαία επισκόπηση και αναθεώρηση θα πρέπει να επαναδημοπρατηθεί, εντασσόμενο στα πλαίσια του νέου προγραμματισμού του Υπουργείου.

Της εγκυκλίου αυτής να λάβουν γνώση όλοι οι αρμόδιοι υπάλληλοι και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων (ggde.gr).

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε.
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της Γ.Γ.Σ.Δ.Ε.
5. Γραφείο κ.κ. Γεν. Δ/ντών της Γ.Γ.Δ.Ε.
6. Δ/ση Πληροφορικής (με δισκέτα για ενημέρωση της ιστοσελίδας της Γ.Γ.Δ.Ε.)
7. Δ/ση Δ17 (10)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΛ. ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ